

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К.Д.УШИНСЬКОГО»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор

Андрій КРАСНОЖОН

» березня 2022 року

ПОЛОЖЕННЯ

про присудження ступеня доктора філософії
та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради
університету про присудження ступеня доктора філософії у
Державному закладі «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Схвалено рішенням вченої ради
Університету Ушинського
(протокол № від березня 2022 р.)
Уведено в дію наказом №666
від «25» березня 2022 р.

Загальна частина

1. Це Положення регулює питання утворення разової спеціалізованої вченої ради (далі – разова рада) Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (далі – Університет Ушинського) та присудження нею ступеня доктора філософії, а також скасування рішення разової ради про присудження зазначеного ступеня.

2. У цьому Положенні наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

- атестація здобувача ступеня доктора філософії (далі – атестація здобувача) – це встановлення разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту дисертації здобувачем відповідності результатів його наукової роботи вимогам освітньо-наукової програми;

- голова разової ради – особа, яка за основним місцем роботи працює науково-педагогічним або науковим працівником закладу, де утворюється разова рада, має науковий ступінь доктора наук та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача;

- здобувач/здобувачка ступеня доктора філософії (далі – здобувач) – особа, яка виконує у закладі освітньо-наукову програму на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії;

- інформаційна система Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі – Інформаційна система) – електронна інформаційно-комунікаційна система, що адмініструється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (далі – Національне агентство), та яка дає змогу створювати, переглядати, обмінюватися інформацією в електронній формі щодо процедур утворення разових рад, присудження ними ступеня доктора філософії та скасування рішень разових рад про присудження зазначеного ступеня.

Національне агентство встановлює порядок функціонування Інформаційної системи Національного агентства, який має передбачати функціональні можливості Інформаційної системи, компоненти Інформаційної системи та механізм їх функціонування, перелік відомостей, які вносяться до інформаційної системи, порядок автентифікації;

- офіційний опонент – особа, яка є науково-педагогічним або науковим працівником і не працює у закладі (у тому числі іноземному), де утворюється разова рада, має науковий ступінь та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача;

- разова спеціалізована вчена рада – спеціалізована вчена рада, яка утворюється закладом з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації особи, яка здобуває ступінь доктора філософії, з метою присудження їй зазначеного ступеня;

- рецензент – особа, яка за основним місцем роботи працює науково-педагогічним або науковим працівником закладу, що утворює разову раду, має науковий ступінь та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача;

- тематика дослідження – частина предметної (дисциплінарної) області спеціальності (спеціальностей), у межах якої (яких) здійснюється інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання і використання нових знань та за якою публікуються наукові результати.

У цьому Положенні терміни «близькі особи», «реальний конфлікт інтересів» і «потенційний конфлікт інтересів» вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про запобігання корупції».

3. Разова рада утворюється Університетом Ушинського для атестації здобувача, який успішно виконав у цьому закладі акредитовану освітньо-наукову програму.

Здобувач, який виконує неакредитовану освітньо-наукову програму, має право, у порядку, встановленому законодавством, на поновлення в іншому закладі (переведення до іншого закладу), який має акредитовану освітньо-наукову програму за відповідною спеціальністю (спеціальностями).

4. Якщо здобувач виконав акредитовану освітньо-наукову програму, окремі елементи якої забезпечуються іншим закладом, разова рада утворюється в закладі, в якому вона виконувалася, із можливим залученням рецензентом особи, що за основним місцем роботи працює науково-педагогічним або науковим працівником закладу, який забезпечував окремі елементи освітньо-наукової програми, за умови дотримання інших вимог до рецензента, встановлених цим Положенням.

У випадку, коли підготовка здобувача здійснювалася за акредитованою освітньо-науковою програмою, відповідно до угоди між вітчизняним та іноземним закладами, разова рада може утворюватися на базі одного із зазначених суб'єктів підготовки. У разі, коли рада утворюється на базі Університету Ушинського, утворення такої ради здійснюється відповідно до цього Положення. Працівник іноземного закладу, що був стороною зазначеної угоди, може бути рецензентом, за умови дотримання інших вимог до рецензента, встановлених цим Положенням. На базі іноземного закладу разова рада утворюється відповідно до законодавства іноземної держави.

Вимоги до рівня наукової кваліфікації здобувача

5. Здобувач має набути теоретичні знання, уміння, навички та компетентності, визначені стандартом вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за відповідною спеціальністю (восьмим рівнем Національної рамки кваліфікації – за відсутності відповідного стандарту) і провести власне наукове дослідження, оформлене у вигляді дисертації, а також опублікувати основні його результати.

6. Дисертація на здобуття науково-освітнього ступеня доктора філософії повинна містити нові науково обгрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які розв'язують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для певної галузі знань

Дисертація виконується державною або англійською мовою.

Вимоги щодо оформлення дисертації встановлюються МОН. Максимальний та/або мінімальний обсяг основного тексту дисертації встановлюється освітньо-науковою програмою закладу відповідно до специфіки відповідної галузі знань та/або спеціальності.

7. Дисертація подається до захисту у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

8. У разі подання дисертації до захисту у вигляді спеціально підготовленого рукопису, наукові результати дисертації мають бути висвітлені не менш ніж у трьох наукових публікаціях, до яких зараховуються:

1) Статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до Переліку наукових фахових видань України. Якщо число співавторів у такій статті (включно із здобувачем) більше двох, така стаття прирівнюється до 0,5 публікації (окрім публікацій, визначених підпунктом 2 цього пункту Положення);

2) та/або статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних WebofScienceCoreCollection та/або Scopus (окрім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом);

3) та/або не більше одного патенту на винахід, що пройшов кваліфікаційну експертизу та який безпосередньо стосується наукових результатів дисертації здобувача, що для цілей абзацу першого цього пункту прирівнюється до однієї наукової публікації;

4) та/або монографії (одноосібні розділи у колективних монографіях), окрім виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом, рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування.

Стаття у виданні, що відповідає вимогам підпункту 2 цього пункту, яке віднесене до першого-третього квартилів(Q1 –Q3)відповідно до класифікаціїSCImagoJournalandCountryRankабо JournalCitationReports, чи одноосібна монографія, яка відповідає вимогам підпункту 4 цього пункту, прирівнюється до двох наукових публікацій. Належність наукового видання до відповідного квартиля визначається згідно абзацу другого пункту 7 цього Положення.

9. Статті зараховуються за темою дисертації за умови обгрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків, а також опублікування не більше ніж однієї статті в одному випуску (номері) наукового видання.

Статті, опубліковані після набрання чинності цим Положенням зараховуються за темою дисертації лише за наявності у них активного ідентифікатора DOI (DigitalObjectIdentifier), за винятком публікацій, що містять інформацію, віднесenu до державної таємниці або для службового користування.

Не вважається самоплагіатом використання здобувачем у тексті дисертації без посилання на свої напрацювання, думки, винаходи чи позиції, якщо такі були попередньо опубліковані з метою висвітлення основних наукових результатів дисертації у публікаціях, визначених підпунктами 1-4 цього пункту Положення, та які вказані автором в анотації дисертації.

Утворення разової ради

10. Після завершення акредитованої освітньо-наукової програми здобувач:

- 1) отримує академічну довідку про виконання освітньо-наукової програми, оформлену за формою, затвердженою МОН, і висновок наукового керівника (керівників);
- 2) звертається до кафедри, що реалізовує відповідну освітньо-наукову програму, здійснює підготовку здобувача, та/або фахового семінару, з письмовою заявою щодо отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (далі – висновок).

До заяви додаються:

- 1) дисертація в друкованому та електронному вигляді;
- 2) наукові публікації (або їх копії), у яких висвітлено наукові результати дисертації;
- 3) академічна довідка про виконання освітньо-наукової програми (за формою, затвердженою МОН).

11. Порядок надання висновку визначається Університетом Ушинського та передбачає публічну презентацію здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні кафедри (та/або фахового семінару), що реалізовує відповідну освітньо-наукову програму та/або здійснює підготовку здобувача, а також враховує результати обговорення за результатами проведеної презентації.

Один із його пунктів є висновок наукового керівника (керівників) здобувача з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації і виконання індивідуального плану наукової роботи за винятком випадків, коли науковий керівник (керівники) не надав такого висновку.

12. Здобувач, за наявності поважних причин (за станом здоров'я, за сімейними обставинами тощо), за власною заявою має право на отримання висновку та проведення захисту дисертації в разовій раді протягом двох років після відрахування з аспірантури.

У разі отримання негативного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації за здобувачем зберігається право на повторне звернення до структурного підрозділу закладу з письмовою заявою щодо отримання такого висновку після доопрацювання дисертації або на поновлення в закладі для завершення виконання відповідної освітньо-наукової програми, якщо здобувач достроково відрахований з аспірантури за власною заявою.

13. За умови отримання позитивного висновку здобувач має право звернутися до вченої ради закладу, в якому він виконав освітньо-наукову програму, з письмовою заявою про утворення разової ради.

У заяві здобувач засвідчує, що дисертація виконана ним самостійно і з дотриманням академічної доброчесності, підтверджує, що подано до захисту остаточний текст дисертації та зазначає мову захисту (державна мова або, за бажанням здобувача, англійська мова).

До заяви додаються:

- 1) дисертація в друкованому та електронному вигляді;
- 2) наукові публікації (або їх копії), у яких висвітлено наукові результати дисертації;
- 3) висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації;
- 4) академічна довідка про виконання освітньо-наукової програми.

14. Вчена рада не пізніше двох місяців із дня отримання заяви здобувача утворює разову раду у складі п'яти членів – голови разової ради, двох рецензентів та двох офіційних опонентів, про що видається наказ керівника Університету Ушинського.

Компетентність членів разової ради за тематикою дослідження здобувача визначається наявністю не менше трьох наукових публікацій за тематикою дослідження здобувача, за умови їх опублікування протягом останніх п'яти років до дня утворення разової ради та після присудження вченому ступеня доктора філософії (кандидата наук), до яких зараховуються:

- монографії (одноосібні розділи у колективних монографіях), окрім виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом, рекомендовані до друку вченими радами закладів, пройшли закрите рецензування (для іноземних видань – згідно з вимогами до наукових видань відповідної держави);

- та/або наукові статті, опубліковані у наукових виданнях, включених на дату опублікування до Переліку наукових фахових видань України;

- та/або наукові статті, опубліковані у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (окрім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом).

Монографія одноосібного авторства (загальним обсягом не менше п'яти авторських аркушів) або наукова публікація у періодичному науковому виданні, віднесеному до першого-третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImagoJournalandCountryRank абоJournalCitationReports, для цілей цього Положення прирівнюється до двох наукових публікацій.

Належність наукового видання до відповідного квартиля визначається згідно абзацу другого пункту 7 цього Положення.

15. Структурний підрозділ, на засіданні якого здійснювалася публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації (кафедра та/або фаховий семінар), подає вченій раді Університету Ушинського пропозиції щодо кандидатур до складу разової ради.

У відсутності в Університеті Ушинського можливості призначити двох рецензентів з урахуванням вимог цього Положення, разова рада утворюється у складі голови ради, одного рецензента та трьох офіційних опонентів.

Офіційні опоненти не можуть працювати в одному і тому ж закладі та включаються до складу разової ради за їх письмовою згодою.

16. Особа не може входити до складу разової ради у разі, якщо вона:

- 1) є науковим керівником здобувача;
- 2) є керівником закладу, у якому утворюється разова рада;
- 3) є співавтором наукових публікацій здобувача або є співавтором наукових публікацій, за якими визначається компетентність вченого за тематикою дослідження здобувача, разом із вченим, який пропонується офіційним опонентом, опублікованих протягом останніх п'яти років до утворення разової ради;
- 4) має реальний чи потенційний конфлікт інтересів щодо здобувача (зокрема, є його близькою особою) т/або його наукового керівника;
- 5) щодо неї встановлено порушення академічної доброчесності, а також якій заборонено брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність»;
- 6) є громадянином держави-агресора або є працівником закладу держави-агресора чи держави-окупанта; здійснювала та/або здійснює наукову/науково-педагогічну діяльність у будь-якому закладі, установі, організації, що незаконно діє та/або діяла на тимчасово окупованій території України;
- 7) не володіє мовою захисту в обсязі, достатньому для кваліфікованого проведення атестації здобувача;
- 8) минуло менше трьох років з моменту присудження такій особі ступеня доктора філософії (кандидата наук).

Одна особа протягом календарного року може брати участь в якості члена разової ради не більше як у восьми захистах дисертації на здобуття доктора філософії.

17. Рішення про утворення разової ради приймає вчена рада Університету Ушинського. Заклад на підставі рішення вченої ради видає наказ про утворення разової ради.

18. Протягом п'яти робочих днів із дня прийняття рішення про утворення разової ради заклад:

1) оприлюднює, з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації, на своєму офіційному веб-сайті електронну копію дисертації здобувача у форматі PDF/A з текстовим шаром із накладанням електронного підпису здобувача, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (із використанням кваліфікованої електронної позначки часу) та інформацію про склад разової ради, дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації, веб-адресу сторінки, на якій здійснюватиметься трансляція захисту;

2) подає інформацію про утворення разової ради до Інформаційної системи;

3) передає один друкований примірник дисертації, підписаний здобувачем, до бібліотеки Університету Ушинського;

4) вносить електронний примірник дисертації до Державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації», а також до локального репозитарію Університету Ушинського.

19. Національне агентство невідкладно оприлюднює інформацію, подану Університетом Ушинського.

МОН протягом місяця із дня оприлюднення Національним агентством інформації про утворення разової ради (внесення змін до складу разової ради відповідно до абзацу першого пункту 21 цього Положення) або у разі надходження до нього відповідних звернень, у тому числі через Інформаційну систему здійснює перевірку відповідності складу разової ради вимогам пунктів 14-16 цього Положення. У разі виявлення порушень МОН запиняє роботу разової ради шляхом внесення відповідної інформації до Інформаційної системи із зазначенням підстав до усунення виявленої невідповідності.

20. Заклад, на підставі рішення ректора Університету Ушинського, для усунення виявленої невідповідності, а також у разі неможливості виконання членом (членами) разової ради своїх обов'язків з інших причин, вносить зміни в інформаційній системі до складу ради.

21. Оприлюднення та подання до Інформаційної системи про зміни у складі разової ради здійснюється на підставі рішення ректора Університету Ушинського з врахуванням абзацу другого і третього пункту 18 цього Положення.

22. За результатами вивчення дисертації та наукових публікацій здобувача, зарахованих за темою дисертації, протягом 45 календарних днів із дня оприлюднення Національним агентством інформації про утворення разової ради кожен рецензент подає разовій раді рецензію, а кожен офіційний опонент – відгук, в яких наводять власну оцінку наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача, зокрема новизни представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, їх наукової обґрунтованості, рівня виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Рецензенти і офіційні опоненти забезпечують об'єктивність підготовлених ними рецензій та відгуків і засвідчують їх власними підписами та відбитками печаток закладів за основним місцем роботи.

У разі неподання рецензії чи відгуку у встановлений строк, або якщо рецензія чи відгук не відповідає вимогам, встановленим абзацом першим цього пункту, голова разової ради повертає таку рецензію чи відгук та визначає строк для доопрацювання або ініціює перед вченою радою закладу питання про заміну такого члена ради відповідно до пункту 21 цього Положення.

23. Університет Ушинського забезпечує необхідні умови для проведення разовою радою перевірки дотримання здобувачем академічної доброчесності.

У разі виявлення членами ради академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях здобувача рецензент (опонент) зазначає про це у своїй рецензії або відгуку, відповідно.

24. Протягом трьох робочих днів з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку):

- разова рада призначає дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації. Дата проведення публічного захисту дисертації призначається не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж через чотири тижні з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку). Інформація про дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації здобувача оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу та вноситься до інформаційної системи;
- електронні копії рецензій (відгуків) у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису рецензента (офіційного опонента), що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу), оприлюднюються на офіційному веб-сайті закладу з урахуванням вимог законодавства з питань

державної таємниці та службової інформації, а їх копії на вимогу здобувача надаються йому для ознайомлення.

Публічний захист дисертації та присудження ступеня доктора філософії

25. Публічний захист дисертації проводиться на засіданні разової ради, яке вважається правочинним за умови участі в ньому повного складу разової ради.

Члени разової ради та/або здобувач можуть брати участь у засіданні разової ради за допомогою засобів відеозв'язку а режимі реального часу. Університет Ушинського забезпечує можливість використання засобів відеозв'язку, зокрема, особами з інвалідністю.

У разі відсутності кворуму на початку засідання разової ради, призначеному для проведення захисту, або якщо про неможливість дотримання кворуму стало відомо після призначення дати захисту, разова рада у робочому порядку призначає іншу дату проведення захисту, але не раніше двох та не пізніше чотирьох тижнів від попередньої дати.

Протягом трьох робочих днів із дня зміни дати проведення захисту, інформація про дату, час та місце проведення захисту оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу та у такий же строк подається до Інформаційної системи.

26. Заклад забезпечує трансляцію захисту дисертації в режимі реального часу на офіційному веб-сайті Університету Ушинського, а також відеозапис такої трансляції з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації.

Якість і тривалість відеозапису захисту (у тому числі звукоряду) має бути достатньо для того, щоб повністю (без перерв) відтворити процедуру захисту, включно із виступами здобувача та членів разової ради, наукової дискусії, а також голосування кожного з членів ради.

27. Засідання публічного захисту дисертації проводиться за процедурою визначеною Університетом Ушинського.

Під час атестації здобувача члени разової ради мають оцінити науковий рівень його дисертації та наукових публікацій (включно із дотриманням ним академічної доброчесності), і на їх підставі встановити рівень набуття здобувачем теоретичних знань, умінь, навичок та компетентностей, які відповідають стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за відповідною спеціальністю (восьмому рівню Національної рамки кваліфікації – за відсутністю відповідного стандарту).

Захист дисертації повинен мати характер відкритої наукової дискусії, в якій зобов'язані взяти участь здобувач, голова та усі члени разової ради.

У разі надходження до закладу відгуків та/або зауважень щодо дисертації, яка представлена до захисту, разова рада озвучує їх під час публічного захисту та з урахуванням результатів їх розгляду приймає

відповідне рішення. Такі відгуки і зауваження беруться до розгляду у разі їх надходження не пізніше ніж за три робочі дні до дня захисту.

28. Кожен член разової ради відкрито висловлює свою позицію за присудження або за відмову у присудженні ступеня доктора філософії. Рада приймає рішення шляхом відкритого голосування

Рішення про присудження ступеня доктора філософії вважається прийнятним, якщо його підтримали не менш ніж чотири члени разової ради шляхом відкритого поіменного голосування.

Рішення про присудження ступеня доктора філософії вважається не прийнятним, якщо його не підтримали два чи більше членів разової ради.

29. За результатами голосування оформлюється за формою, наведеною у додатку до цього Положення, рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії, яке підписує голова разової ради та скріплюється відбитком печатки. У рішенні обов'язково зазначаються відомості про результати поіменного голосування членів разової ради.

Члени разової ради має право викласти письмово окрему думку, у якій зазначити зауваження щодо дисертації (зокрема щодо дотримання здобувачем академічної доброчесності) та/або будь-які інші міркування стосовно процедури захисту. Окрема думка долучається до рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії.

Невід'ємною частиною рішення є відеозапис трансляції захисту (з обов'язковим звукорядом), на який накладається електронна печатка Університету Ушинського, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронної печатки.

30. Здобувач має право до початку голосування щодо присудження ступеня доктора філософії за письмовою заявою на ім'я голови разової ради зняти дисертацію із захисту, крім випадків виявлення разовою радою порушення академічної доброчесності в дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації. Здобувач може скористатися таким правом лише один раз.

Якщо разова рада виявила факти академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у дисертації здобувача та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації, заява про зняття дисертації із захисту не приймається. У такому разі рада приймає рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії без права повторного подання до захисту.

31. Після прийняття разовою радою рішення про присудження або відмову у присудженні ступеня доктора філософії Університет Ушинського:

1) протягом трьох робочих днів оприлюднює рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії та

відеозапис трансляції захисту на своєму офіційному веб-сайті або на іншому веб-сайті з можливістю вільного перегляду та обов'язковим оприлюдненням посилання на офіційному веб-сайті закладу з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації;

2) протягом п'яти робочих днів подає інформацію про результати захисту до інформаційної системи.

У випадку зняття дисертації із захисту Університет Ушинського протягом трьох робочих днів із дня отримання відповідної заяви здобувача оприлюднює інформацію про це на своєму офіційному веб-сайті, а також подає її до Інформаційної системи.

32. У випадку зняття здобувачем дисертації із захисту або відмови разової ради у присудженні ступеня доктора філософії здобувач має право, за умови доопрацювання, подати дисертацію повторно до захисту не раніше як через рік, крім випадку, передбаченого абзацом другим пункту 30 цього Положення.

Утворення разової ради та проведення захисту в такому випадку здійснюється відповідно до пунктів 10, 13-31 цього Положення.

33. На підставі рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії Університет Ушинського не раніше як за п'ятнадцять та не пізніше тридцяти календарних днів із дня захисту, крім випадку, визначеного абзацом другим цього пункту Положення, видає наказ про видачу здобувачеві диплома доктора філософії та додатка до нього європейського зразка.

Якщо протягом п'ятнадцяти календарних днів із дня захисту Університетом Ушинського було виявлено порушення встановленої цим Положенням процедури захисту дисертації або до Університету Ушинського надійшло відповідне повідомлення, наказ закладу про видачу здобувачеві диплома доктора філософії видається на підставі рішення вченої ради про залишення рішення разової ради в силі.

Рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії набирає чинності з дати набрання чинності наказом Університету Ушинського про видачу диплома доктора філософії.

Диплом доктора філософії оформляється за формою, затвердженою МОН, та видається здобувачеві у порядку, встановленому Університетом Ушинського.

Здобувачеві, підготовка якого здійснювалася відповідно до угоди між вітчизняним та іноземним закладами та якому присуджено ступінь доктора філософії, видається два дипломи доктора філософії відповідно до законодавства держав-сторін угоди.

34. Протягом десяти робочих днів з дня видачі диплома доктора філософії заклад додає копію рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії, засвідчену головою разової ради, до

примірника дисертації, що зберігається у бібліотеці Університету Ушинського.

Положення цього пункту застосовуються з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації.

35. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, рецензії, відгуки, рішення та відеозапис трансляції публічного захисту долучається до особової справи здобувача, яка зберігається відповідно до законодавства.

Відеозапис захисту, оприлюднений Університетом Ушинського, має бути доступним для вільного перегляду не менш ніж шість місяців з дати набрання чинності рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії.

Скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку із порушенням процедури захисту дисертації

36. Підставою для скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії є порушення встановленої цим Положенням процедури захисту дисертації (зокрема виявлені факти конфлікту інтересів, порушення вимог, встановлених пунктом 56 цього Положення), якщо таке порушення вплинуло або могло вплинути на рішення разової ради.

Порушення вимог щодо складу разової ради не може бути підставою для скасування рішення разової ради, якщо робота такої разової ради не була зупинена МОН відповідно до цього Положення.

37. Університет Ушинського має право скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку із порушенням встановленої цим Положенням процедури захисту дисертації до видачі здобувачеві диплома доктора філософії.

Повідомлення щодо порушення встановленої цим Положенням процедури захисту дисертації може бути надано до Університету Ушинського протягом п'ятнадцяти календарних днів із дня проведення захисту будь-яким суб'єктом наукової і науково-технічної діяльності із зазначенням його прізвища та власного імені (для фізичних осіб) або повного найменування (для юридичних осіб) та адреси, має бути обґрунтованим, у тому числі містити посилання на докази, що підтверджують наведені у ньому обставини.

Повідомлення надсилається (подається):

в електронній формі з накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, - на офіційну електронну адресу закладу;

в паперовій формі, засвідчене підписом особи, що його подає, - на адресу Університету Ушинського.

Датою подання повідомлення є дата його надходження до Університету Ушинського.

38. З метою розгляду питання про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку із порушенням встановленої цим Положенням процедури захисту дисертації вчена рада Університету Ушинського на найближчому засіданні утворює комісію, окрім членів разової ради, у кількості трьох наукових (науково-педагогічних) працівників цього закладу.

Комісія розглядає повідомлення та готує висновок протягом двох тижнів з дня її утворення. Висновок комісії ухвалюються більшістю від її складу.

Розгляд повідомлення відбувається відкрито, за участі особи, що подала повідомлення та (або) її представника, здобувача та, у разі потреби, членів відповідної разової ради. Відсутність під час розгляду вказаних осіб, що були належним чином повідомлені про дату, час та місце розгляду засідання, не перешкоджає розгляду повідомлення.

39. У разі наявності підстав для скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку із порушенням встановленої цим Положенням процедури захисту дисертації, висновок комісії у строк до трьох робочих днів надається вченій раді Університету Ушинського.

У такий же строк копія висновку надається (на вимогу) особам, визначеним абзацом четвертим пункту 38 Положення.

Вчена рада закладу на найближчому своєму засіданні розглядає висновок комісії та за результатами його розгляду приймає рішення про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії або про залишення рішення разової ради в силі.

Протягом трьох робочих днів рішення вченої ради разом із висновком оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету Ушинського.

40. Національне агентство має право скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку із порушенням встановленої цим Положенням процедури захисту дисертації протягом шести місяців із дня видання наказу Університету Ушинського про видачу здобувачеві диплома доктора філософії.

Національне агентство розглядає таке питання протягом трьох місяців із дня надходження до нього повідомлення щодо порушення встановленої цим Положенням процедури захисту дисертації.

41. Повідомлення щодо порушення встановленої цим Положенням процедури захисту дисертації може бути подане будь-яким суб'єктом наукової і науково-технічної діяльності із зазначенням його прізвища та власного імені (для фізичних осіб) або повного найменування (для юридичних осіб) та адреси, має бути обґрунтованим та містити посилання на докази, що підтверджують наведені у ньому обставини.

Повідомлення надсилається (подається):

в електронній формі з накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, - на офіційну електронну адресу Національного агентства;

в паперовій формі, засвідчене підписом особи, що його подає, - на адресу Національного агентства.

Датою подання повідомлення є дата його надходження до Національного агентства.

42. За умов відповідності повідомлення вимогам абзацу першого пункту 40 та пункту 41 цього Положення Національне агентство невідкладно після отримання оприлюднює його у своїй Інформаційній системі та додатково надсилає копію повідомлення до Університету Ушинського.

З моменту оприлюднення повідомлення в Інформаційній системі вважається, що заклад та інші заінтересовані особи повідомлені про його надходження до Національного агентства.

У разі невідповідності повідомлення вимогам абзацу першого пункту 40 та пункту 41 цього Положення, Національне агентство повертає повідомлення заявнику без розгляду.

Заклад, інші заінтересовані особи мають право протягом двадцяти робочих днів із дня оприлюднення повідомлення в Інформаційній системі надати свої письмові пояснення щодо викладених у повідомленні обставин. Ненадання таких пояснень не перешкоджає розгляду Національним агентством відповідного питання.

Національне агентство має право отримувати від закладу, будь-яких осіб інформацію та документи, необхідні для розгляду відповідного питання.

43. Попередній розгляд питання щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку із порушенням встановленої цим Положенням процедури захисту дисертації здійснює Апеляційний комітет Національного агентства (далі – Апеляційний комітет) у порядку, встановленому Національним агентством.

Відомості про дату, час і місце розгляду повідомлення Апеляційним комітетом завчасно оприлюднюються в Інформаційній системі. З моменту оприлюднення цієї інформації вважається, що Університет Ушинського та інші заінтересовані особи повідомлені про дату, час і місце його розгляду. Участь таких осіб у засіданні Апеляційного комітету не є обов'язковою.

За результатами розгляду повідомлення Апеляційний комітет на своєму засіданні встановлює наявність або відсутність підстав щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку із порушенням встановленої цим Положенням процедури захисту дисертації, про що вносить мотивоване подання на розгляд Національного агентства.

У разі виявлення Апеляційним комітетом під час розгляду повідомлення порушень академічної доброчесності в дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, Апеляційний комітет приймає рішення про передачу справи на розгляд Комітету з питань етики Національного агентства.

Протягом трьох робочих днів передбачені абзацами третім-четвертим цього пункту Положення документи Апеляційного комітету оприлюднюються в Інформаційній системі.

Відомості про дату, час і місце розгляду національним агентством подання Апеляційного комітету заздалегідь оприлюднюються в Інформаційній системі. З моменту оприлюднення цієї інформації вважається, що Університет Ушинського та інші заінтересовані особи повідомлені про дату, час і місце його розгляду. Участь таких осіб у засіданні Національного агентства не є обов'язковою.

За результатами розгляду повідомлення Апеляційний комітет на своєму засіданні встановлює наявність або відсутність підстав щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку із порушенням встановленої цим Положенням процедури захисту дисертації, про що вносить мотивоване подання на розгляд Національного агентства.

У разі виявлення Апеляційним комітетом під час розгляду повідомлення порушень академічної доброчесності в дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, Апеляційний комітет приймає рішення про передачу справи на розгляд Комітету з питань етики Національного агентства.

Протягом трьох робочих днів передбачені абзацами третім-четвертим цього пункту Положення документи Апеляційного комітету оприлюднюються в Інформаційній системі.

44. Відомості про дату, час і місце розгляду Національним агентством подання Апеляційного комітету заздалегідь оприлюднюються в Інформаційній системі. З моменту оприлюднення цієї інформації вважається, що заклад та інші заінтересовані особи повідомлені про дату, час і місце його розгляду. Участь таких осіб у засіданні Національного агентства не є обов'язковою.

За результатами розгляду Національне агентство приймає мотивоване рішення про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії або про залишення разової ради в силі.

Протягом п'яти робочих днів прийняте рішення оприлюднюється в Інформаційній системі.

Скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку із встановленням фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації

45. Університет Ушинського має право скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з виявленням у дисертації фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації незалежно від строку, що минув після присудження разовою радою ступеня доктора філософії.

Університет Ушинського розглядає питання щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у разі самостійного виявлення у дисертації фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації або у разі надходження відповідного повідомлення.

Повідомлення щодо наявності у дисертації академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації може бути подане до закладу будь-яким суб'єктом наукової і науково-технічної діяльності із зазначенням його прізвища та власного імені (для фізичних осіб) або повного найменування (для юридичних осіб) та адреси, має бути обґрунтованим та містити посилання на докази, що підтверджують наведені у ньому обставини.

Повідомлення надсилається (подається) до закладу відповідно до вимог пункту 37 цього Положення.

Датою подання повідомлення є дата його надходження до закладу.

46. Порядок встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначається вченою радою Університету Ушинського з урахуванням закону України «Про освіту», спеціальних законів та цього Положення.

За результатами розгляду питання щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з виявленням у дисертації фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації вчена рада закладу приймає мотивоване рішення про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії або про залишення рішення разової ради в силі протягом трьох місяців з дня ініціювання такого розгляду або із дня надходження відповідного повідомлення).

47. Національне агентство розглядає питання щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з виявленням у дисертації фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у випадках:

1) надходження до Національного агентства заяви особи, яка подала до закладу повідомлення щодо наявності у дисертації академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, - якщо Університет Ушинського у строк, визначений абзацом другим пункту 46 цього Положення, не прийняв жодного із рішень або залишив рішення разової ради в силі.

Заявник зобов'язаний довести наявність обставин, які згідно із цим підпунктом Положення є підставою для розгляду такого питання Національним агентством;

2) надходження до Національного агентства повідомлення, з урахуванням вимог, визначених абзацами третім-четвертим пункту 45 цього Положення, якщо Університет Ушинського, який утворив разову раду, був ліквідований відповідно до законодавства;

3) у разі передачі справи Апеляційним комітетом на розгляд Комітету з питань етики Національного агентства (далі – Комітет з етики).

48. За умов відповідності заяви (повідомлення) вимогам пункту 47 цього Положення Національне агентство невідкладно після отримання оприлюднює заяву (повідомлення) у Інформаційній системі та додатково направляє її копію до закладу, разова рада якого прийняла відповідне рішення (окрім закладу, який був ліквідований відповідно до законодавства).

Із моменту оприлюднення заяви (повідомлення) в Інформаційній системі вважається, що заклад та інші заінтересовані особи повідомлені про його надходження до Національного агентства.

У разі невідповідності заяви (повідомлення) вимогам пункту 47 цього Положення, Національне агентство протягом десяти календарних днів повертає її заявникові без розгляду.

49. Попередній розгляд питання щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з виявленням у дисертації фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації здійснює Комітет з етики у порядку, встановленому Національним агентством, з урахуванням вимог, передбаченими абзацами другим-п'ятим пункту 43 цього Положення.

50. Національне агентство розглядає подання Комітету з етики, приймає та оприлюднює мотивоване рішення про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку із встановленням фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації або про залишення рішення разової ради в силі у зв'язку із не встановленням фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації з урахуванням вимог пункту 44 цього Положення.

Правові наслідки скасування рішення разової ради

51. У разі скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії після видачі здобувачеві диплома доктора філософії, такий диплом вважається недійсним із дня прийняття відповідного рішення.

Протягом трьох робочих днів відомості про недійсність диплома доктора філософії вносяться в ЄДЕБО суб'єктом, який скасував відповідне рішення разової ради.

52. Протягом трьох робочих днів відомості щодо результатів розгляду питання щодо скасування рішення разової ради вносяться до Інформаційної системи суб'єктом, який скасував відповідне рішення разової ради.

53. У разі скасування рішення разової ради у зв'язку із порушенням встановленої цим Положенням процедури захисту дисертації, здобувач має право на подання дисертації з тієї ж теми до захисту повторно.

Фінансове та організаційне забезпечення атестації здобувача

54. Видатки, пов'язані з проведенням атестації здобувача (із оплатою роботи офіційних опонентів включно), здійснюються закладом, який утворив разову раду, за рахунок джерел, з яких здійснювалася підготовка здобувача або за рахунок коштів Університету Ушинського. Університет Ушинського передбачає в кошторисі закладу видатки, пов'язані з проведенням атестації здобувача.

У разі звернення здобувача до Університету Ушинського щодо отримання висновку та/або проведення захисту дисертації через шість місяців після відрахування з аспірантури/завершення терміну прикріплення (з урахуванням положень абзацу першого пункту 12 цього Положення) або повторного подання дисертації до захисту та проходження атестації (крім випадку, передбаченого абзацом першим пункту 53 цього Положення), видатки, пов'язані з проведенням атестації здобувача, здійснюються здобувачем за рахунок власних коштів або коштів фізичних, юридичних осіб.

55. Університет Ушинського зараховує голові разової ради та рецензентам за виконання їх функцій під час одного захисту дисертації не менше 32 годин в межах норм часу наукової роботи, встановлених Університетом Ушинського для відповідних науково-педагогічних працівників (в межах основного навантаження – для наукових працівників).

Заклад, в якому утворена разова рада оплачує роботу офіційних опонентів за виконання відповідних функцій під час одного захисту дисертації відповідно до норм погодинної оплати праці осіб, які мають відповідний науковий ступінь та які проводять навчальні заняття з аспірантами, передбачених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 року №1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери», із розрахунку 12 годин, з 01 січня 2023 року – 24 години, а з 01 січня 2024 року – 32 години.

56. Здобувачу, його науковому керівнику (науковим керівникам) забороняється до, під час та/або після захисту надавати чи пропонувати надати членам разової ради, керівнику, іншим посадовим особам

Університету Ушинського будь-які матеріальні та/або нематеріальні блага, зокрема грошові кошти чи будь-яке інше майно, оплату послуг із харчування, перевезення, проживання таких осіб.

57. Супровід діяльності разових рад здійснює д.пед.н., професор І.А.Княжева.

58. Університет Ушинського подає інформацію, передбачену цим Положенням, до Національного агентства через його Інформаційну систему у вигляді документів в електронній формі, згенерованих засобами Інформаційної системи, на які накладається електронний підпис уповноваженої посадової особи закладу, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису.